

Hjørring Kommune

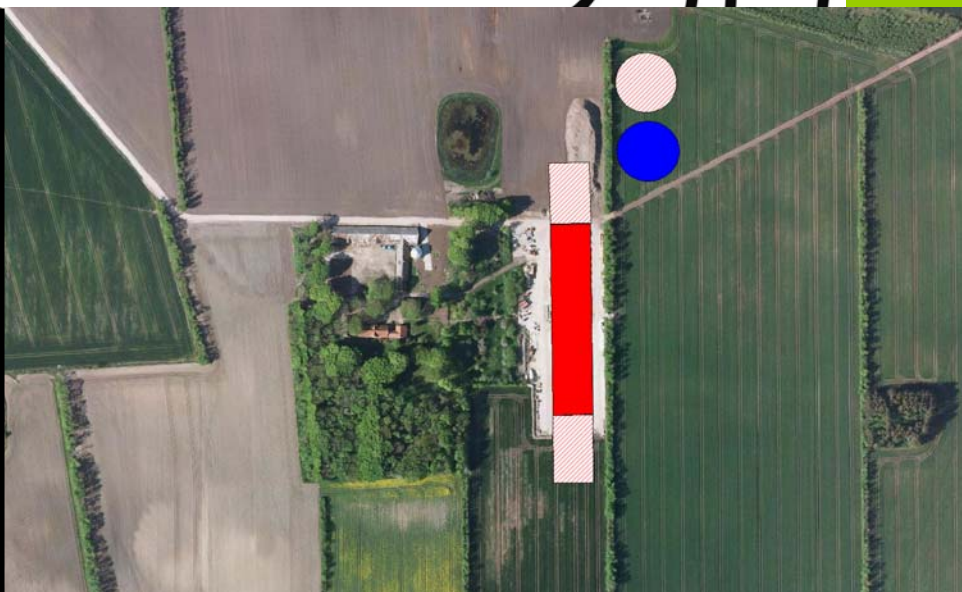
Tillæg til Miljøgodkendelse af svinebruget på Gønderupgårdvej 195, Vrå

- udvidelse fra 260,91 DE til 459,88 DE i søer, smågrise og slagtesvin

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed

18. november 2010

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering	3
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang.....	3
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed	5
2.	Generelle forhold	5
2.1.	Beskrivelse af virksomheden.....	5
2.2.	Meddelelsespligt.....	5
2.3.	Revurdering af miljøgodkendelsen.....	5
2.4.	Ophør	5
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
3.2.	Placering i landskabet	7
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	8
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg.....	8
4.2.	Ventilation.....	11
4.3.	Fodring	11
4.4.	Ensilage.....	13
4.5.	Energi og vandforbrug	13
4.6.	Spildevand herunder regnvand	14
4.7.	Affaldshåndtering	14
4.8.	Driftsforstyrrelser eller uheld	14
5.	Gødningsproduktion og –håndtering	15
5.1.	Gødningstyper og mængder. Overblik	15
5.2.	Flydende husdyrgødning.....	15
5.3.	Gylleseparering	17
5.4.	Gyllekøling.....	18
5.5.	Fastgødning inkl. dybstrøelse	18
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	19
6.1.	Lugt	19
6.2.	Fluer og skadedyr.....	19
6.3.	Støj fra anlægget og maskiner	19
6.4.	Transport.....	20
6.5.	Støv fra anlæg og maskiner	20
6.6.	Lys.....	20
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	21
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	21
7.2.	Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	22
7.3.	Vandløb og søer	23
7.4.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	24
7.5.	Fjord og hav	24
7.6.	Grundvand.....	25
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	25
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet	27
9.1.	Alternative løsninger.....	27
9.2.	0-alternativet.....	27

10. Bilag	29
Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	29
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	32
Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen	33
Bilag 4. Transportveje	34
Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	35
Bilag 6. Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 14	42

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

Agnete og Michael Brandgaard Rømer, Gønderupgårdvej 195, 9760 Vrå har ansøgt om tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse af 28. januar 2008.

Ved udvidelser eller ændringer af eksisterende husdyrbrug omfattet af husdyrgodkendelseslovens² § 12, stk. 1, hvor udvidelsen eller ændringerne foretages på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, skal udvidelsen eller ændringerne godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. husdyrgodkendelseslovens² § 12, stk. 3.

Ansøgningen omfatter en udvidelse fra 260,9 DE til 459,7 DE¹ - en udvidelse fra 1.050 søer til 1.800 søer med egen polteproduktion. I forbindelse med udvidelsen bliver den eksisterende staldbygning forlænget i begge retninger. Farestald mod nord og drægtighedsstald mod syd. I stalden bliver farestald med kassestier og delvist spaltegulv, mens drægtighedsstalden er til løsgående søer med delvist spaltegulv. I løbestalden er søerne fikseret på delvis spaltegulv. Poltene går på delvis spaltegulv med 25-50 % fast gulv. Der etableres gyllekøling i den nye drægtighedsstaldstald, og varmen genanvendes i stalden. Der opføres endvidere en gylletank på 5000 m³. i tilknytning til den eksisterende gylletank.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Gønderupgårdvej 195, 9760 Vrå. Desuden omfatter tillægget alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR 30 22 78 67.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 19.01.2010.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af svineproduktionen på Gønderupgårdvej 195, 9760 Vrå i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 2.4.1.*)
- Placering i landskabet (*vilkår 3.2.1. og 3.2.2.)*
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 4.3.1., 4.3.2., 4.3.3. & 4.3.4.)*
- Spildevand (*vilkår 4.6.1. og 4.6.2.*)
- Flydende husdyrgødning (*vilkår 5.2.1. og 5.2.2.*)
- Gylleseparering (*vilkår 5.3.1., 5.3.2., 5.3.3., 5.3.4. og 5.3.5.*)
- Gyllekøling (*vilkår 5.4.1., 5.4.2., 5.4.3., 5.4.4., 5.4.5. og 5.4.6.*)
- Maksimale støjgrænser (*vilkår 6.3.1.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Slagteriafregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal der opbevares:
 - Foderplaner, der indeholder oplysninger om indholdet af total råprotein i foderet.
 - Følge- og indlægssedler for indkøbte fodermidler.
 - E-kontrol (effektivitetskontrol), disse skal foretages fire gange om året.
- Til dokumentation for den separerede gylles mængde og indhold af næringsstof skal opbevares: Bedriftens gødningsregnskaber, vejersedler for fiberfraktionen, analyser af kvælstof- og tørstofindhold i fiberfraktionen.
- Til dokumentation for gyllekølingsanlæggets drift skal opbevares: logbog for anlægget, energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der registrerer køleeffekten målt i KWh på måneds- og årsbasis. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.
- Til dokumentation for gyllekølingsanlæggets vedligehold skal opbevares: skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller lignende om kontrol af anlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet og den tilhørende alarm.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 26. april 2010 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til tillæg til miljøgodkendelse blev den 26. oktober 2010 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med den 17. november 2010.

Der indkom ingen bemærkninger.

Det endelige tillæg til miljøgodkendelse bliver offentliggjort i Vendelbo Posten den 24. november 2010 med en klagefrist til den 22. december 2010. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 22. december 2010 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamlandbrug@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals.

Godkendelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Hvis der klages over godkendelsen, kan den ikke udnyttes før klagesagen er afgjort. Miljøklagenævnet kan dog bestemme andet.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Udvidelsen skal være gennemført inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen ikke fuldt gennemført indenfor de 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Gønderupgårdvej 195, 9760 Vrå. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 75707, og ejendommen har CVR nr. 30 22 78 67.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse af 11.12.2009, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

2.2. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

2.4. Ophør

Vilkår:

- 2.4.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarelig nedlukningsplan.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

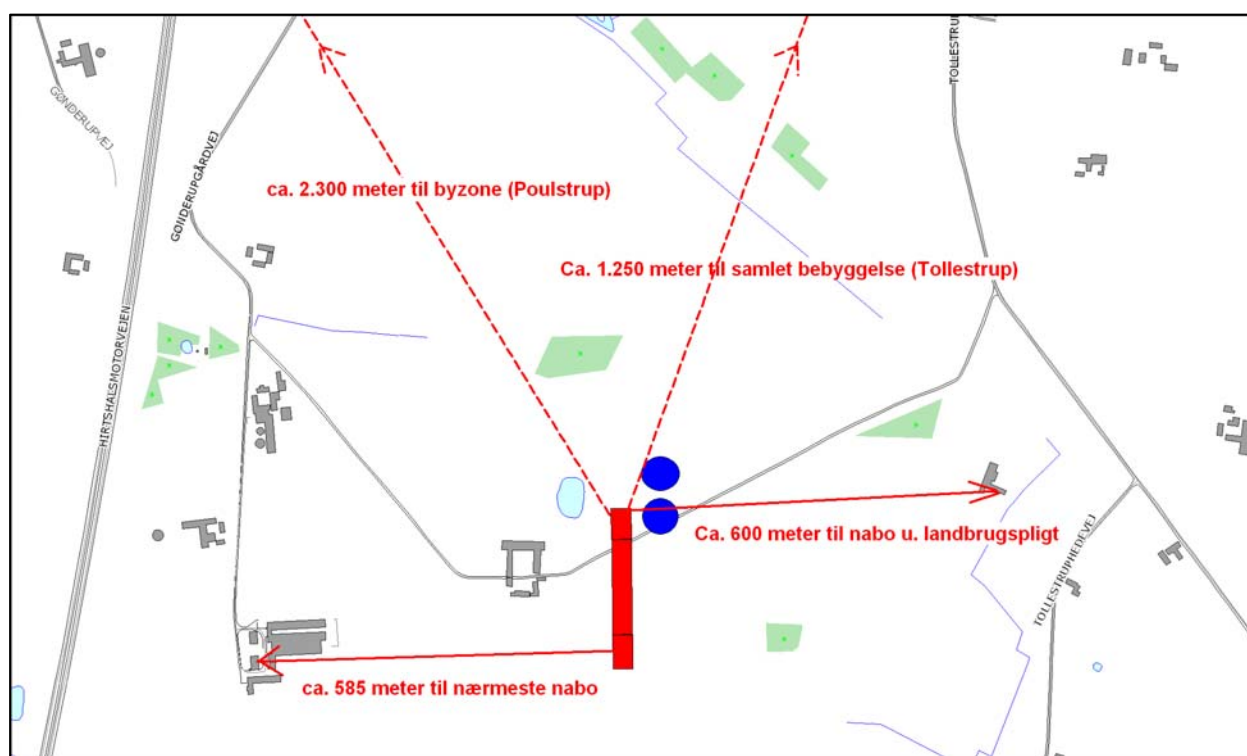
Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget er placeret med ca. 585 meter til nærmeste beboelse, der ligger vest for de nye staldbygninger.

Ca. 600 meter mod øst fra de nye staldbygninger findes den nærmeste nabo uden landbrugspligt. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Tollestrup der er beliggende ca. 1.250 meter nordøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 2.300 meter til nærmeste byzone, Poulstrup By.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

3.2. Placering i landskabet

- 3.2.1. Den eksisterende læbeplantning øst og vest for ejendommen skal bevares og vedligeholdes.
- 3.2.2. Når gyllebeholderen ikke længere er nødvendig for driften, skal den fjernes senest 1 år efter ophør.

I forbindelse med udvidelsen bliver den eksisterende staldbygning forlænget i begge retninger (se bilag 2). Farestald mod nord og drægtighedsstald mod syd. De nye stalde bliver i samme materialer som eksisterende stald som er med hvide søstenselementer i 2,4m højde og sort ståltag med 20 % hældning. En ny gyllebeholder på 5.000 m³ opføres umiddelbart nord for den eksisterende gyllebeholder. Staldanlægget og gyllebeholderne er afskærmet på begge sider af eksisterende læbælter.

Gønderupgårdvej 195 blev besigtiget den 14. november 2007 med henblik på en vurdering af ansøgningen om at placere en ny svinestald (eksisterende stald i dette projekt) ca. 100 m fra de eksisterende bygninger på ejendommen., samt en ny fritliggende gyllebeholder.

Den nye stald ønskedes placeret øst for de eksisterende bygninger. Gyllebeholderen (den eksisterende) ønskedes placeret mod nordøst for den ansøgte staldbygning i en afstand af ca. 40-50 m.

Efter besigtigelsen blev det vurderet, at den ansøgte placering af svinestalden var hensigtsmæssig i forhold til omgivelserne. Mod nord og øst er der beplantning, der skærmer for staldbygningen, mod vest ligger ejendommens stuehus og mod syd stiger arealet, så staldbygningen ikke bliver synlig for offentligheden.

Hvis svinestalden skulle bygges i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger skulle den placeret nord herfor. Her ville stalden blive placeret i et meget åbent landskabsrum, og den vil kunne ses fra den offentlige vej mod vest. Med hensyn til den fritliggende gyllebeholder oplyste ansøger på stedet, at den skitserede placering er ønskelig af hensyn til driften af ejendommen. Gyllebeholderen er kun meget lidt synlig – hvis overhovedet - fra den offentlige vej mod øst.

Ovenstående vurdering, lægges derefter også til grund for forlængelse af eksisterende stald og placering af ny gyllebeholder i dette projekt.

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) for området. Det vurderes, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur miljø samt naboer, der taler imod den foreslåede placering af gyllebeholderen.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø.

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

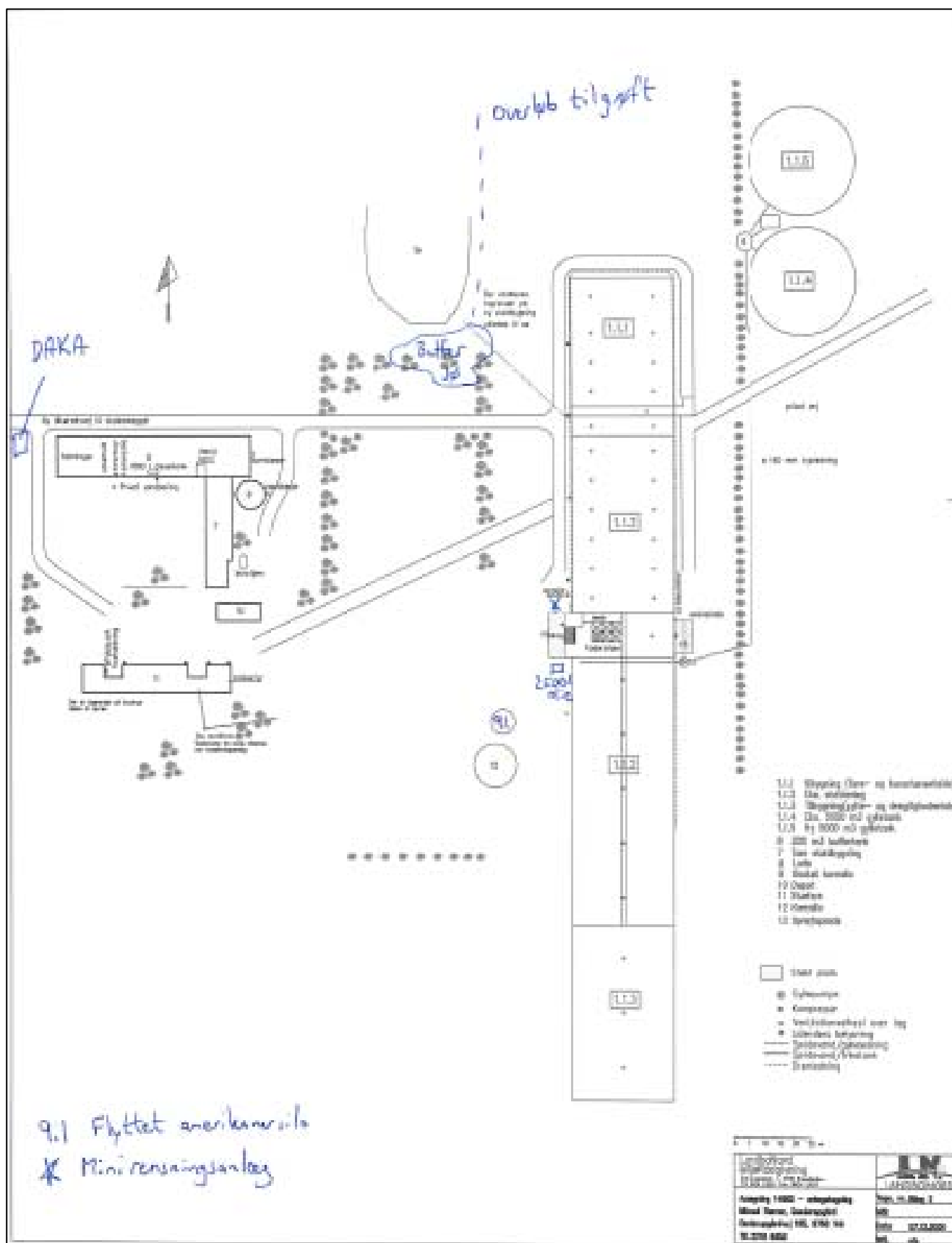
4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

4.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/alders grænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	1.1.1	a)	750	54,2	115
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	1.1.2	a)	1050	175,9	765
Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	1.1.2	a)	1050	75,9	315
Smågrise fra 7,2 kg, toklimastald, delvis spaltegulv	1.1.2	8,5 – 30 kg	900	3,9	150
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	1.1.2	30-104 kg	900	24,0	225
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	1.1.3	a)	750	125,7	605
Dyreenheder i alt				459,7	

a) Antal fravænnede grise pr. årsso: 30, fravænningsvægt: 8,5 kg.

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1.

I forbindelse med udvidelsen bliver den eksisterende staldbygning forlænget i begge retninger. Farestald mod nord og drægtighedsstald mod syd. I stalden bliver farestald med kassestier og delvist spaltegulv, mens drægtighedsstalden er til løsgående søer med delvist spaltegulv.

I løbestalden er søerne fikseret på delvis spaltegulv. Poltene går på delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv. Der etableres gyllekøling i den nye drægtighedsstaldstald, og varmen genanvendes i stalden. De eksisterende stalde blev bygget i 2008.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
Polte, 30-104 kg	900/24,01	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv
Smågrise, 8,5-30 kg	900/2,92	2-klimastald med delvis spaltegulv
Løbe-drægtighedsstald	1800/301,59	Løsgående, delvis spaltegulv
Farestald	1800/130,13	Kassestier, delvis spaltegulv

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

I den aktuelle sag er alle eksisterende, såvel som tilbygningerne, med delvist spaltegulv, hvilket reducerer overfladen, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning. Alle staldafsnit lever således op til kravet, om anvendelse af det bedst tilgængelige staldsystem.

Der nedlægges køleslanger i bunden af kanalen i den nye drægtighedsstald (staldafsnit 1.1.3), hvilket dels giver en reduktion af NH₃-fordampningen og dels en energibesparelse. Gyllen pumpes ud fra staldene 1 gang ugentlig, og der rengøres i de enkelte staldafsnit efter hvert hold.

Gyllekølingen og vilkår herfor beskrives nærmere i afsnit 5.3. nedenfor. Begrundelser for fravalg af andre mulige BAT, fremgår af kapitel 8.

Nedenstående i *kursiv* er ansøgers redegørelse for BAT – økonomiske beregninger i forbindelse med valg af staldteknik:

Forudsætninger:

De økonomiske beregninger er udført med udgangspunkt i de økonomiske forudsætninger, der er specificeret i Niras' "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT-teknologier", aflæst for 500DE. I forbindelse med teknologier der kræver ændringer i eksisterende er der anslået en udgift til dette arbejde. Udgiften er forrentet med 6% og afskrivningsperioden er sat til samme afskrivningsperiode som teknologiens levetid anslås til. Beregningerne er opdelt således at der er regnet på dels tiltag i de nye bygninger dels tiltag i de nye bygninger og det eksisterende.

Forsuring:

Forudsætninger der afviger fra Niras' forudsætninger:

- Der indgås serviceaftale på 50.000 kr. pr. år*
- Der skal laves en masse ændringer på den eksisterende stald da kanalerne går på tværs, det er således ikke umiddelbart muligt at få den forsured gylle rundt i stalden – anslået udgift ombygning og div. pumper: 500.000 kr. fordelt over 15 år.*

Omkostningerne ved forsuring opgøres til ca. 95 kr./kg reduceret N inkl. værdien af sparet N, svarende til 221 kr. pr. årsso – forudsat forsuring etableres i begge staldkomplekser.

Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT. Udgifterne pr. årsso overstiger 1 % af produktionsomkostningerne pr. so. (50kr. jf. forudsætningerne i de vejledende BAT standard emissionsniveauer)

Luftrensning:

Der er ikke regnet på luftrensning, da der ikke er teknologier tilgængelige i Danmark.

Gyllekøling:

Forudsætninger der afviger fra Niras' forudsætninger:

- Omkostninger til renovering af eksisterende stald – anslået udgift på 700.000 kr. fordelt på 20 år.

Omkostninger til gyllekøling i staldene er beregnet ud fra følgende forudsætninger:

- Varmen skal kunne anvendes i produktionen.

Varmebehov i stalden kan beregnes til 151.714 kWh, svarende til at køleanlægget skal levere 101.143 kWh i køleeffekt ($151.714/1,5$), idet varmeydelsen fra pumpen er en halv gang større end den beregnede køleeffekt idet strømmen der bruges i kompressoren også bliver til varme. Der er ca. 1760 m² stald (ny løbe drægtighed) – forudsat at ca. 45 % er kummeareal, svarende til 790m².

Varmebehovet kan dækkes ved at køle med 14,6w/m² i 8760 timer/år, svarende til en ammoniakreducerende effekt på 13 % i 8760 timer/år.

De økonomiske beregninger viser at tiltaget er BAT i den nye stald mens omkostningerne til renovering af eksisterende staldafsnit er for store til at tiltaget kan blive BAT i det eksisterende.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den ovenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Kommunen anser delvis spaltegulv som niveauet for BAT-krav i den ansøgte produktion, jvnf. Miljøstyrelsens vejledninger. Dette er således BAT-niveauet for dette projekt.

Med baggrund i ovennævnte beregninger og ansøgers valg og fravalg af staldteknik finder kommunen, at det ansøgte projekt samlet for ny og eksisterende stalde lever op til BAT.

4.2. Ventilation

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlæggene i såvel den eksisterende som de nye tilbygninger er med Multi-Step funktion, således at ventilatorerne først slår til, hvis behovet er der. Derved spares der energi.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilationssystemet. Ventilationsafkast er vist på anlægstegningen (bilag 2). Detaljer omkring ventilation fremgår af bilag 1.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet er BAT i den aktuelle sag.

4.3. Fodring

Vilkår:

4.3.1. **Søer:** Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,99** beregnet efter følgende formel: $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2$.

I ansøgningen er der angivet 30 fravænnede grise pr. årssø mod normtallet på 24,6 og fravænningsvægt 8,5 kg mod normtallet 7,2 kg. FE pr. årssø er 468,00 FE i ny farestald og 1092 FE i ny drægtighedsstald. Gram råprotein pr. FE er 135,90 g.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,99. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Vilkår:

4.3.2. Smågrise: Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,856** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr. produceret gris} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,026 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,628$.

I ansøgningen er der angivet tilvækst på 21,5 kg mod beregningssystemets normtal på 22,8 kg. For de øvrige parametre er der anvendt: Foderforbrug = 1,98 FE pr. kg tilvækst, råprotein pr. FE = 161,0 g.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,856. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Vilkår:

4.3.3. Slagtesvin: Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,948** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{slagtevægt} \times 1,31 - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$.

4.3.4. Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

I ansøgningen er der angivet en indgangsvægt på 30 kg. og en afgangsvægt på 104 kg. Foderforbrug = 2,85 FE pr. kg tilvækst, råprotein pr. FE = 151,0 g.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,948. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2009/2010, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2009/2010.

I ansøgningen er råprotein indholdet til søer opgivet til at være 135,90 g/FE. Disse værdier indgår som forudsætning for beregningen den tilladte udvaskning af kvælstof til miljøet / det tilladte overskud af fosfor på bedriften.

Der anvendes hjemmeblandet (60%) og indkøbt (40%) tørfoder på ejendommen.

Der anvendes fasefodring til søerne, således at de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mind-

sker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I forhold til 05/06 normen reduceres ammoniakfordampningen med 162 kg ved de i projektet angivne foderkorrektioner. Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.4. Ensilage

Der anvendes og opbevares ikke ensilage på ejendommen.

4.5. Energi og vandforbrug

Ansøger har opgivet det forventede forbrug af el og vand på årsplan (bilag 1). Det årlige forbrug af el til lys, opvarmning m.v. forventes at stige fra ca. 250.000 kWh til ca. 425.000 kWh. Elforsbruget vil stige som følge af udvidelsen.

En stor del af dette forbrug anvendes til gyllekøling i den nye drægtighedsstald, varmen genanvendes i stalden.

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der er sensorer på al den udendørs belysning hvilket reducerer el-forsbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Belysningen i drægtighedsstalden er reguleret med luxmåler. Der er ikke lys i staldene om natten (22-07).

Forbruget af dieselolie til traktorer m.v. forventes at blive det samme som før udvidelsen, ca. 10.000 ltr. årligt. Forbruget af fyringsolie falder fra 16.000 ltr. årligt til 10.000 ltr. årligt som følge af genanvendelse af varmen fra gyllekølingsanlægget.

Det forventede vandforbrug stiger fra ca. 8.000 m³ til ca. 13.600 m³. Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og repareres. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold/faring.

Det forventede forbrug af energi og vand på årsplan ligger på normerne for tilsvarende bedrifter. Produktionen forsynes med vand fra egen boring.

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af

ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning. Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrenser efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.6. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

- 4.6.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.
- 4.6.2. Hjørring Kommune skal søges særskilt om tilladelse til udledning af tagvand fra de nye staldanlæg.

Oversigt over spildevands- og afløbsforhold ses i bilag 2. Sanitært spildevand fra driften, i alt ca. 170m³, ledes til minirensningsanlæg. Spildevand fra vaskepladsen, i alt ca. 100m³, ledes til gyllebeholder. Tagvand fra stalde, i alt ca. 6.930m³, ledes til sø mod nord. Kræver særskilt tilladelse.

Rengøringsvand og drikkevandsspild er beregnet til 900 m³ og indregnet i mængden af gylle.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Der gøres opmærksom på, at udledning af øvrigt overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

4.7. Affaldshåndtering

I bilag 1 ses ansøgers redegørelse for hvordan de forskellige typer af affald håndteres.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt miljøfarligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

I bilag 3 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere og savsmuld.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

5.1. Gødningstyper og mængder. Overblik

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er alene svinegylle. Der produceres i alt på ejendommen 11.903 tons pr. år (normproduktion), svarende til 459,65 DE.

Al husdyrgødning behandles på et separationsanlæg på ejendommen eller via maskinstationsaftale. Væskefraktionen fra separationen (317,9 DE) opbevares til udspreddning i ejendommens gyllebeholdere. Al fiberfraktion afsættes til biogasanlæg. Af de 317,9 DE væskefraktion udspreddes 188,7 DE på egne arealer og 71,6 DE på Håsenvej 230. Endvidere afsættes yderligere 57,6 DE væskefraktion til biogasanlæg.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion, tilførsel og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Svinegylle i alt produceret på Gønderupgårdvej 195	459,65
Forarbejdet husdyrgødning produceret på Gønderupgårdvej 195 (Væskefraktion fra separation)	317,90
Fiberfraktion afsat til biogasanlæg	-141,74
Forarbejdet husdyrgødning (væskefraktion) afsat til biogasanlæg	-57,60
Forarbejdet husdyrgødning (væskefraktion) afsat til Håsenvej 230, 9830 Tårs	-71,60
I alt (til udspreddning på ejede og forpagtede arealer)	188,70

5.2. Flydende husdyrgødning

Vilkår:

- 5.2.1. Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årligt at modtage al fiberfraktion fra separationen af 459,65 DE husdyrgødning samt væskefraktion svarende til 57,6 DE. Aftalen skal indsendes til Hjørring Kommune senest 1 måned efter at udvidelsen er påbegyndt.
- 5.2.2. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system
Perstrup gyllebeholder	1	2008	5.000	Flydelag	Ikke fast
Perstrup gyllebeholder	2	Ny	5.000	Flydelag	Ikke fast
I alt			10.000		

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 11.903 tons. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholder nr. 1 og 2. Der er ikke regnet på nedbøren til beholderne.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 10.000 m³, hvilket svarer til 10,1 måneders opbevaring. Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen, når den nye, ansøgte beholder er opført.

Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). På gylletankene etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr.15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er ikke etableret fast overdækning på de eksisterende gylletanke. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Ligeledes er det eksisterende tanke af ældre dato, hvilket gør det problematisk, at etablere overdækning efterfølgende. Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Der foreligger beredskabsplan, der beskriver hvilke handlinger der skal sættes i gang ved udslip af gylle. Der er forholdsvis stor afstand til dræn og vandløb (beskyttet vandløb er beliggende ca. 385 meter mod nordøst). Området omkring gyllebeholderne skræner ikke kraftigt mod vandløb, søer, grøfter eller dræn.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen at det ansøgte projekt lever op til BAT.

5.3. Gylleseparering

Vilkår:

- 5.3.1. Ansøger skal dokumentere, at der indkøbes et separationsanlæg som kan leve op til de i ansøgningen beskrevne fordelinger af kvælstof og fosfor i fiberfraktion og væskefraktion. Som minimum 15 % af rågyllens kvælstof og 24 % af rågyllens fosfor skal fra-separeres til fiberfraktionen. Dokumentation for indkøb samt separatorens effektivitet skal fremsendes til kommunen hurtigst muligt, og senest inden anlægget tages i brug.
- 5.3.2. Fiberfraktionen skal opbevares som fast husdyrgødning og holdes overdækket med tætsluttende plastic eller tilsvarende.
- 5.3.3. Væskefraktionen skal opbevares i beholdere med fast overdækning (flydedug/telt/betonlåg/leca/hexacover).
- 5.3.4. Der skal føres driftsjournal over separationsanlægget. Her skal noteres såfremt anlægget ikke fungerer som planlagt, afhjælpende handlinger skal også noteres, samt hvornår anlægget igen fungerer normalt.
- 5.3.5. Hjørring Kommune stiller vilkår om, at en godkendt modtager af fiberfraktionen skal være fundet og anmeldt til kommunen inden separationsanlægget tages i brug.

Der etableres separationsanlæg – separering af gylle med skruepresse - i forbindelse med udvidelsen. Al den producerede gylle separeres. Separationen fører til to fraktioner - en fiberfraktion og en væskefraktion. Fiberfraktionen afsættes til biogasanlæg, der udnytter det organiske materiale til energi. Fiberfraktionen opbevares i containere indtil den sendes til biogasanlæg.

Væskefraktionen beholdes på ejendommen, hvor den opbevares i gyllebeholdere, for senere at blive udbragt på ejendommens arealer, svarende til 188,7 DE. Der afleveres forarbejdet husdyrgødning (væskefraktion) svarende til 71,6 DE til Håsenvej 230, 9830 Tårs og 57,6 DE til biogasanlæg.

Det er forudsat i ansøgningen, at væskefraktionen højst må svare til 317,90 DE, således at der ikke forekommer flere DE, end der er arealer og aftagere til. Hvis væskefraktionen giver anledning til mere end 317,90 DE, skal der indsendes yderligere arealerne til vurdering i Kommunen. Dette vil medføre et tillæg til miljøgodkendelsen.

Det skal bemærkes, at Skov- og Naturstyrelsen har udarbejdet en fortolkning af husdyrgødningsbekendtgørelsen om forholdet mellem kg N og DE ved forarbejdning af husdyrgødning (gylleseparering). Skov- og Naturstyrelsen skriver, at det tillades at øge antal kg N pr. DE op til 120 kg N per dyreenhed i fraktioner, der har en lavere koncentration af organisk kvælstof end husdyrgødningen inden forarbejdning. Tilladelsen gælder kun for husdyrgødning, der må udbringes med 1,4 DE per ha. Det samlede antal DE i gyllen må ikke ændres, derfor er det alene

fordelingen af DE mellem fraktionerne, der ændres. Ingen fraktioner må have et indhold på mindre end 40 kg N per DE, hvis muligheden for udbringning af 12 Kg N/DE skal udnyttes.

Fortolkningen har den betydning, at det i praksis er muligt at anvende op til 168 kg total-N per ha i væskefraktioner fra gylleseparering (hvor det normale er 140 kg kvælstof pr. ha) og samtidig sikre, at nitratdirektivets bestemmelser om maksimalt 170 kg N per ha fra husdyrgødning overholdes, og at forholdet mellem DE og kvælstofindhold samlet set ikke ændres ved en forarbejdning.

5.4. Gyllekøling

Vilkår:

- 5.4.1. Staldanlæggets gyllekanaler i staldafsnit 1.1.3. i alt 790 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Ved anlæg til køling af gylle forstås varmeoptager (herunder køleslager), varmepumpe og varmebeholder, der herefter benævnes anlægget.
- 5.4.2. Anlægget skal have en årlig effekt på mindst 195.000 kWh. Køleeffekten skal fordeles jævnt over hele året.
- 5.4.3. Gyllesøjlels højde i gyllekanalerne i staldafsnit 1.1.3. må maksimalt være 40 cm.
- 5.4.4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, der løbende registrerer køleeffekten.
- 5.4.5. Anlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 5.4.6. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.

Der gøres opmærksom på, at etablering af gyllekølingsanlæg i visse tilfælde kræver særskilt tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Som nævnt i afsnit 4.1. har ansøger valgt at installere gyllekøling i alle staldafsnit som en af løsningerne for at opnå det krævede BAT-niveau. I ansøgningen er det således indregnet, at gyllekølingen bidrager med en ammoniakreduktion på 25 % svarende til 399 kg N pr. år.

For at sikre en reduktion på 25 %, skal der køles med 28,18 W/m² gylleoverfalde, idet der her er tale om nedstøbte køleslanger i gyllekanaler uden linespil. Da der i alt ifølge ansøgers oplysning er 790 m² gylleoverflade, skal der køles med en effekt op 22,26 kW pr. time. Dette svarer til 195.000 kWh om året. Det er ikke hensigtsmæssigt, at vælge en varmepumpe, der kan yde nøjagtig 22,26 kW pr. time, og som så skal køre konstant. Men når pumpen er valgt, skal der opstilles en tabel mellem effekt og driftstimer, så den samlede effekt kan kontrolleres løbende.

5.5. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Der er ingen opbevaring eller håndtering af dybstrøelse på ejendommen.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m) fra staldafsnit nr:		
		1.1.1 Ny farestald	1.1.2 Eksisterende sostald	1.1.3 Ny drægtig- hedsstald
Byzone og sommerhusområde	516	2.305	2.393	2.483
Samlet bebyggelse	363	1.291	1.388	1.489
Enkelt bolig	163	592	610	646

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel. Den eksisterende og den nye gyllebeholder er med naturligt flydelag.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen og separationsanlægget. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr. Kommunen vurderer, at lugt fra separationsanlægget ikke bliver til gene, når det drives som foreskrevet.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj fra anlægget og maskiner

6.3.1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Støjkilder på ejendommen er ventilationsanlæg, højtryksrenser, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Der er ingen indblæsning af foder. Der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen. Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken. Gyllepumper kører ca. 30 min. om ugen. Der henvises til bilag 1 for yderligere oplysninger vedr. støjkilder.

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventer kommunen, at driften af husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

6.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunens vejmyndighed efter privatvejsloven.

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Ejendommens beliggenhed bevirker, at interne transporter på omkringliggende arealer kan ske uden brug af offentlig vej. Transporter med dyr, foder m.v. sker ad offentlig vej. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Gyllekørsel til aftalearealer sker i 30 t lastvogn til buffertank i marken.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 1.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.5. Støv fra anlæg og maskiner

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med håndtering af halm til strøelse samt ved levering og håndtering af foder. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transporter, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.6. Lys

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der er sensorer på al den udenørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Belys-

ningen i drægtighedsstalden er reguleret med luxmåler. Der er ikke lys i staldene om natten (22-07).

Kommunen forventer ikke, at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 3.334 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 6.151 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 2.817 kg kvælstof pr. år.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 25 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt. Ansøger har opfyldt det ved at anvende delvis spaltegulv i alle stalde. Herudover vælger ansøger også at etablere gyllekøling i den nye løbe- og drægtighedsstald (staldafsnit 1.1.3), se vilkår 5.4.1 til 5.4.6.

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, men udvidelsen kan ikke adskilles fra den eksisterende produktion.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000 områder og arealer beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, men flere små moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3.334 kg N/år i nudrift og 6.151 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en forøget fordampning af ammoniak fra stald og lager på 2.817 kg N/år. Beregningen er foretaget med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningen.

Den forøgede afsætning af ammoniak i 2 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,1 – 0,2 kg N/ha per år, men den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0,1 – 0,3 kg N/ha per år.

Den forøgede afsætning af ammoniak i nærmeste Natura 2000 område er ikke beregnet med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden.

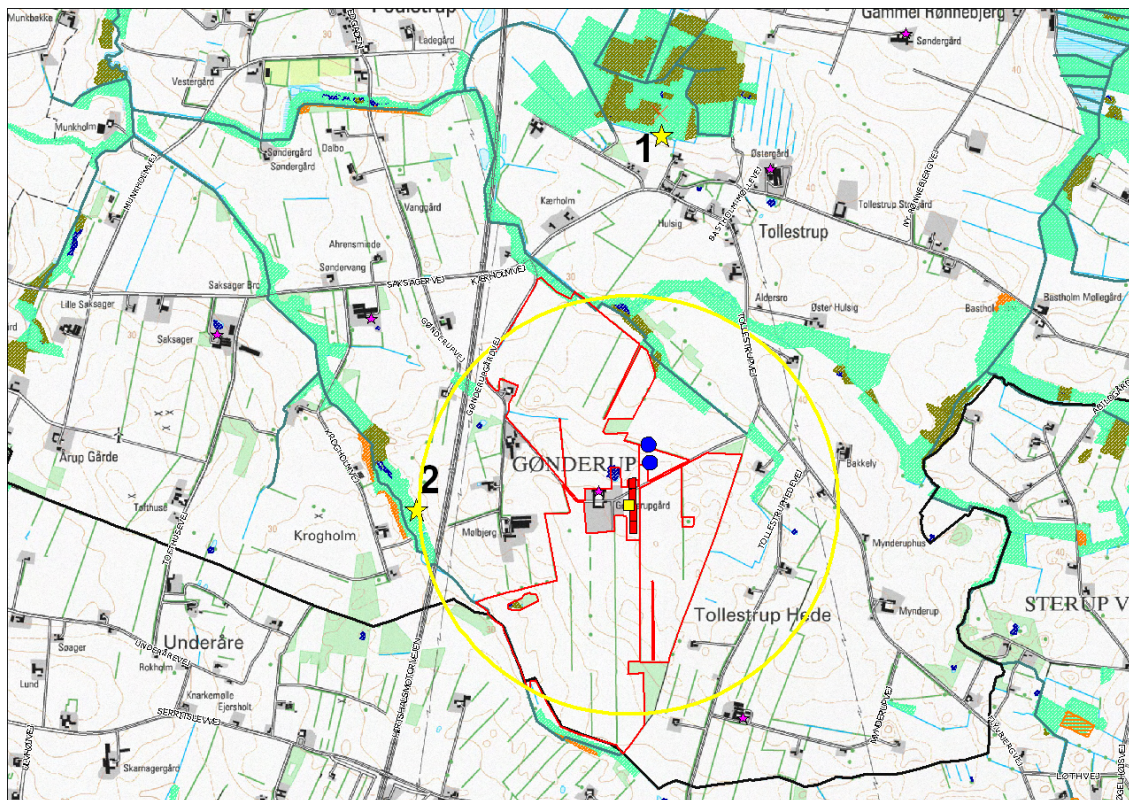
Kommunen vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder.
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV og II.
- ikke vil påvirke de beskyttede naturarealer⁴, der ligger inden for en radius på 1.000 m fra stald- og lageranlæg. Der er i denne vurdering ikke medtaget kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 m fra husdyrbruget ikke er registreret andre ejendomme med mere end 75 DE.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringingsarealer.
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i fredede områder med ammoniakfølsomme naturtyper, da den nærmeste fredning ligger mere end 10 km fra husdyrbruget.

⁴ Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3

Udbringningsarealerne er visse steder vandløbsnære og grænser op til naturområder beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Udbringningsarealerne skråner ikke kraftig ned vandløb og § 3 beskyttede naturområder. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for vandløb og naturområder.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Figur 1. Husdyrbrugets (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring husdyrbruget.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 5.

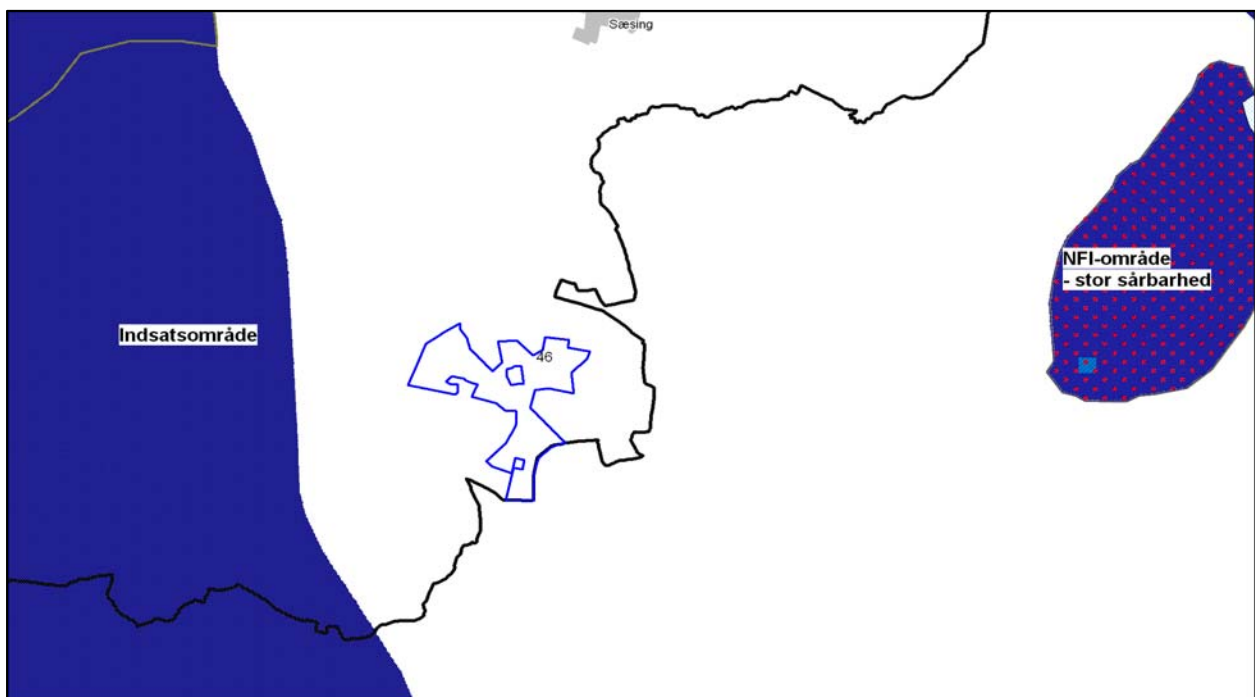
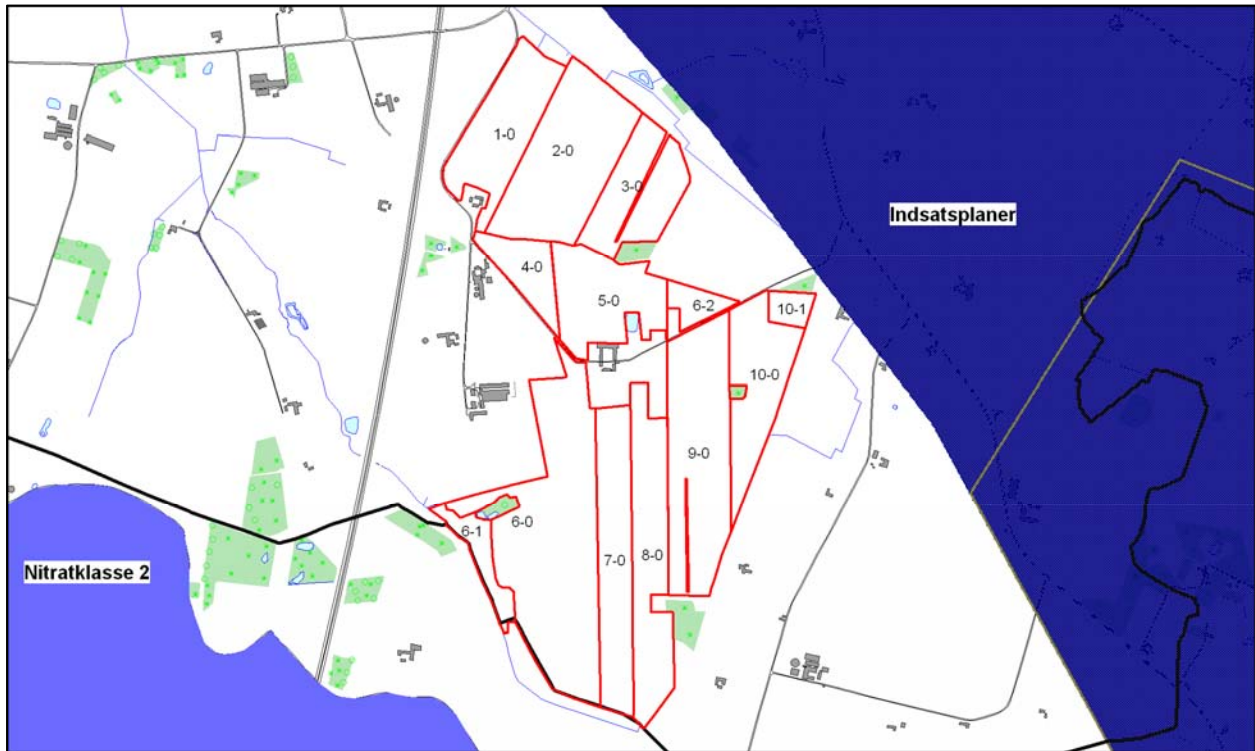
7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Til ejendommen hører 134,84 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer samt 51,14 ha udbringningsarealer, der er aftalearealer med tredjemand. Arealerne modtager gylle med 1,4 DE/ha.

Nedenstående oversigt viser hvor mange ha, der er placeret i forskellige typer følsomme områder.

	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I indsatsplan område	I nitratklasse 1-3	I fosforklasse 1-3	Grundvand
Ejet og forpagtede arealer	134,84	0	0	0	0	0
Aftalearealer	51,14	0	0	0	0	0

Ejede og forpagtede arealer (røde) samt aftalearealer (blå):

7.3. Vandløb og søer

Vandløb:

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. § 26 stk. 3

Ifølge naturbeskyttelsesloven⁶ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånede udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har konstateret, at ingen af udbringningsarealerne i ansøgningen skråner mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Søer:

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 15 km fra husdyrbruget.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis*, spidssnudet frø *Rana arvalis* og løgfrø *Pelobates fuscus* samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af husdyrbruget har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

7.5. Fjord og hav

Alle de forpagtede og ejede udbringningsarealer, i alt 134,84 ha afvander til Skagerak. Til dette vandområde stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund). I udpegningsgrundlagene for de 3 områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø.

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

⁶ § 3 i Naturbeskyttelsesloven

51,14 ha (mark 46) afvander via Voer Å til Kattegat. Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Voer Å afvander imidlertid direkte til det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14), hvor der ifølge udpegningsgrundlaget findes kvælstoffølsomme arter. Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof i oplandet vil Voer Å vil kunne medføre en merbelastning af habitatområdet. Det skal bemærkes, at kun en del af det kvælstof, der forlader rodzonen når Kattegat. Der vil ske en større eller mindre reduktion undervejs.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for udpegningsgrundlaget for habitatområdet. De kvælstoffølsomme elementer i udpegningsgrundlaget ses i bilag 6.

Voer Å har et samlet opland på ca. 24.370 ha. Det nævnte udbringningsarealer udgør 0,2 % af oplandet til Voer Å. Kommunen vurderer alene på den baggrund, at projektet ikke i sig selv kan påvirke de marine Natura 2000-områder væsentligt.

Ifølge "Analyse af jordbrugserhvervene 2009" (Statsforvaltningen Nordjylland) har der i oplandet til Voer Å været en gennemsnitlig stigning i husdyrintensiteten i perioden 2001-2006 på under 0,1 DE/ha. Kommunen vurderer, at en svag stigning i DE/ha på op til 0,1 DE/ha i perioden ikke har medført en forøgelse af kvælstof til Kattegat, da udvaskningen pr. DE er faldet tilsvarende i perioden. Der er dermed ikke grund til at antage at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke de marine Natura 2000-områder væsentligt.

Kommunen vurderer derfor, at merbelastningen med kvælstof fra det ansøgte projekt hverken i sig selv, eller sammen med andre kilder eller projekter i området, vil påvirke udpegningsgrundlagene for habitatområderne negativt. Kommunen stiller derfor ikke yderligere krav.

Ingen af udbringningsarealerne afvander til Natura-2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til overskuddet af fosfor på bedriften.

Det er kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår sikrer, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til hav hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14).

7.6. Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU direktivets krav herom. EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade er benyttet som værktøj til beslutningstagning vedrørende BAT.

¹¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. § 26 stk. 3

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management,. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes stald teknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedr. BAT. Ansøgers redegørelser vedr. fravalg af BAT samt en beskrivelse af management og egenkontrol præsenteres. Ansøgers redegørelse er givet i *kursiv*:

Forudsætninger:

De økonomiske beregninger er udført med udgangspunkt i de økonomiske forudsætninger, der er specificeret i Niras' "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT-teknologier", aflæst for 500DE. I forbindelse med teknologier der kræver ændringer i eksisterende er der anslået en udgift til dette arbejde. Udgiften er forrentet med 6 % og afskrivningsperioden er sat til samme afskrivningsperiode som teknologiens levetid anslås til. Beregningerne er opdelt således at der er regnet på dels tiltag i de nye bygninger dels tiltag i de nye bygninger og det eksisterende.

Forsuring:

Forudsætninger der afviger fra Niras' forudsætninger:

- *Der indgås serviceaftale på 50.000 kr. pr. år*
- *Der skal laves en masse ændringer på den eksisterende stald da kanalerne går på tværs, det er således ikke umiddelbart muligt at få den forsuredde gylle rundt i stalden – anslået udgift ombygning og div. pumper: 500.000 kr. fordelt over 15 år.*

Omkostningerne ved forsuring opgøres til ca. 95 kr./kg reduceret N inkl. værdien af sparet N, svarende til 221 kr. pr. årsso – forudsat forsuring etableres i begge staldkomplekser.

Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT. Udgifterne pr. årsso overstiger 1 % af produktionsomkostningerne pr. so. (50kr. jf. forudsætningerne i de vejledende BAT standard emissionsniveauer)

Luftrensning:

Der er ikke regnet på luftrensning, da der ikke er teknologier tilgængelige i Danmark.

Gyllekøling:

Forudsætninger der afviger fra Niras' forudsætninger:

- *Omkostninger til renovering af eksisterende stald – anslået udgift på 700.000 kr. fordelt på 20 år.*

Omkostninger til gyllekøling i staldene er beregnet ud fra følgende forudsætninger:

- *Varmen skal kunne anvendes i produktionen.*

Varmebehov i stalden kan beregnes til 151.714 kWh, svarende til at køleanlægget skal levere 101.143 kWh i køleeffekt ($151.714/1,5$), idet varmeydelsen fra pumpen er en halv gang større end den beregnede køleeffekt idet strømmen der bruges i kompressoren også bliver til varme. Der er ca. 1760 m² stald (ny løbe drægtighed) – forudsat at ca. 45 % er kummeareal, svarende til 790m².

Varmebehovet kan dækkes ved at køle med 14,6w/m² i 8760 timer/år, svarende til en ammoniakreducerende effekt på 13 % i 8760 timer/år.

De økonomiske beregninger viser at tiltaget er BAT i den nye stald mens omkostningerne til renovering af eksisterende staldafsnit er for store til at tiltaget kan blive BAT i det eksisterende.

Overdækning af gylletanke:

Omkostningerne til overdækning er 350.000 pr. tank i indkøb. Med en afskrivningsperiode på 20 år og en forventet rente på 6 % vil de årlige udgifter udgøre 77.700 kr. Pris pr kg reduceret N inkl. værdien af sparet N vil udgøre ca. 169 kr. i dette tilfælde, svarende til 175 kr. pr. årsso.

Tiltaget er derfor ikke BAT

Management & Egenkontroller:

- o *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- o *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- o *Der er tilknyttet fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (EFK, E-kontrol).*
- o *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.*
- o *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- o *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- o *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- o *Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.*
- o *Ejendommen er Danish certificeret.*
- o *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- o *Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.*

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/ behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

Samlet for de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne godkendelse.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1. Alternative løsninger

Alternativet til den videre udvikling af ejendommen ville være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Det planlagte anlæg ligger imidlertid optimalt i forhold til naboer og natur og kan drives med minimal påvirkning af omgivelserne. Med udvidelsen opnås en harmonisk bedrift, der også fremadrettet kan udgøre et udkårne for ejerne.

Kommunen vurderer samlet set, at det behandlede alternativ ikke er bedre end det ansøgte projekt.

9.2. 0-alternativet

0-alternativet er den situation, hvor bedriften fortsætter "uændret", dvs. uden at det ansøgte projekt gennemføres. Ansøger vurderer selv 0-alternativet således:

"0-alternativet er i realiteten det samme som en begyndende afvikling af ejendommen. Strukturudviklingen i landbruget og statens krav til anvendelse af nye

miljøteknologier gør, at man i dag skal have nogle større enheder, hvis man også i fremtiden vil producere grise i Danmark”.

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Gønderupgårdvej 195 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen bedriften, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring ”Gønderupgård” end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Hirtshals den 18. november 2010.

Peter Lindhard Birch

Teknik & Miljø

Team Erhverv

10. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 14865	Dato 11.12.2009
Oplysninger om ejendommen "Gønderupgård" Gønderupgårdsvej 195		

A. Ventilation af driftsbygninger

Bygning nr.	Antal afkast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/andet	Bemærkninger
1.1.1	8	9,3	30/60 cm	undertryk	Farestald
1.1.2	20	-	-	-	Eksisterende
1.1.3	3	-	-	-	Drægtighed
Bemærkninger:					

B. Spildevand

Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m3		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	170	170		Mini rensningsanlæg
Vaskeplads	100	100		til gylle
Tagvand fra stalde	4460	6930	buffer sø	buffer sø
Bemærkninger:				

C. Forbrug af råvarer, energi og vand

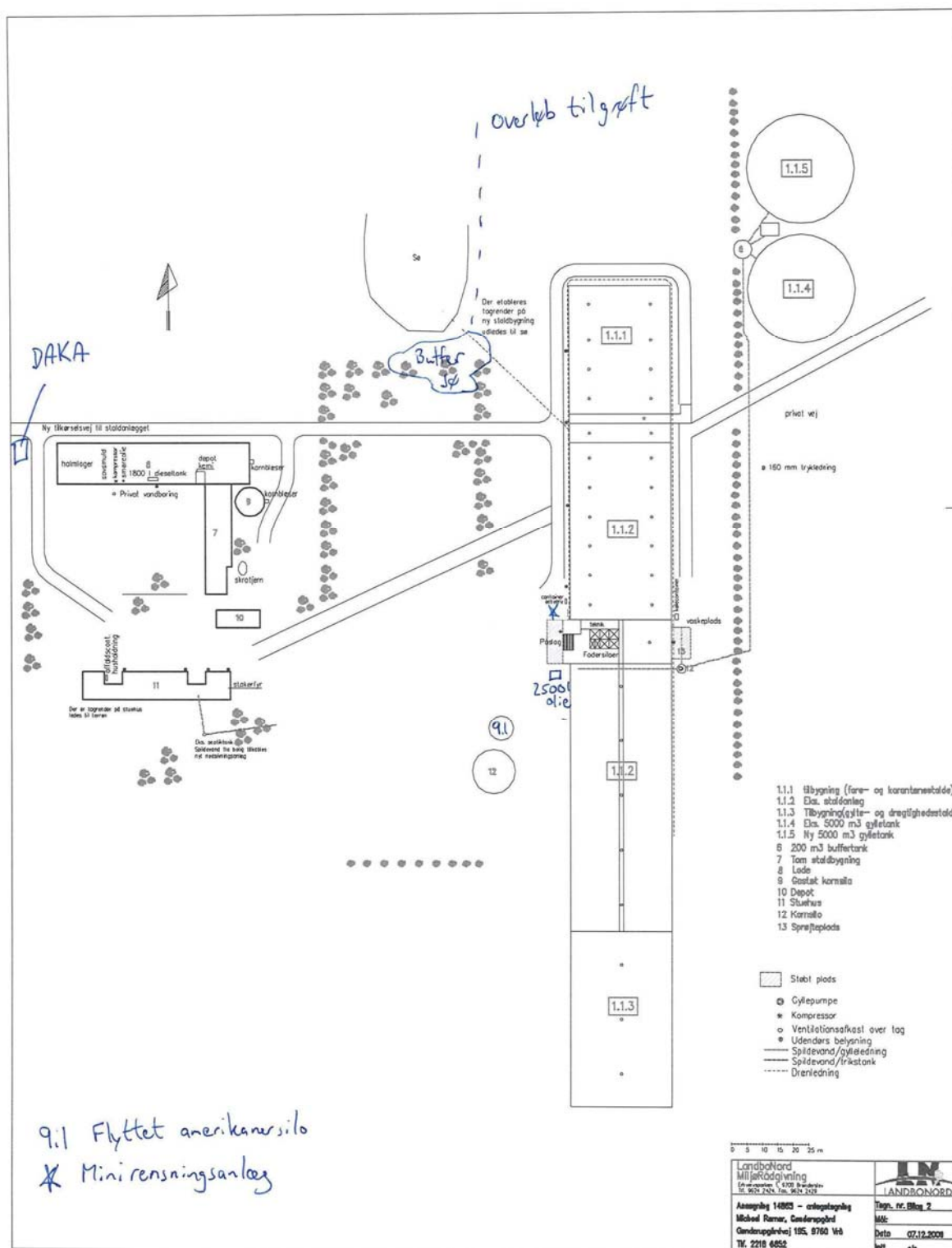
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	10.000 l	10.000 l	2500 l tank i bygning 5
Fyringsolie	16.000 l	10.000	2500 l tank ved afsnit 7
Smøreolie	200 l	200 l	tromle i bygn. 5
Kunstgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstofprognose		
Indkøbt foder/korn	685 t	1200 t	I siloer afsnit 8
korn eget avl	800 t	800 t	I udendørs kornsilo
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal		
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	250.000 kwh (skønnet forbrug)	425.000 kwh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	8000 m3	13.600 m3	
Andet			
Bemærkninger:			

D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb af sopolte	700	0	140	0	5	0
Salg af smågrise	30000	53000	580	530	52	100
Søer til slagteri	700	900	27	35	26	26
Døde dyr incl. nyfødte grise	3000	5000	30	50	100	100
Indkøbt foder/korn	685 t	1950 t	30t	30 t	23	65
Eget korn o.lign.	815 t	815 t	15t	15 t	54	54
Gylle i gyllevogn	4950 t	5600 t	25t	25t	198	224
Gylle i lastvogn	1820 t	5700 t	30t	30t	61	190
Halm fra mark	25 t	45 t	7,5 t	7,5 t	4	6
Dieselolie/fyringsolie	26000 l	26000 l	2500 l	2500 l	7	7
Fiber til biogas		890t		25t		35
Andet					6	8
Bemærkninger: Gylletransporter til Håsenvej og til biogasanlæg sker i lastvogn. Gylle internt på ejendommens arealer kan ske uden brug af offentlig vej. Korntransporter sker internt i høstperioden. Transporter med indkøbt korn, foder dyr og olie er jævnt fordelt over hele året.						

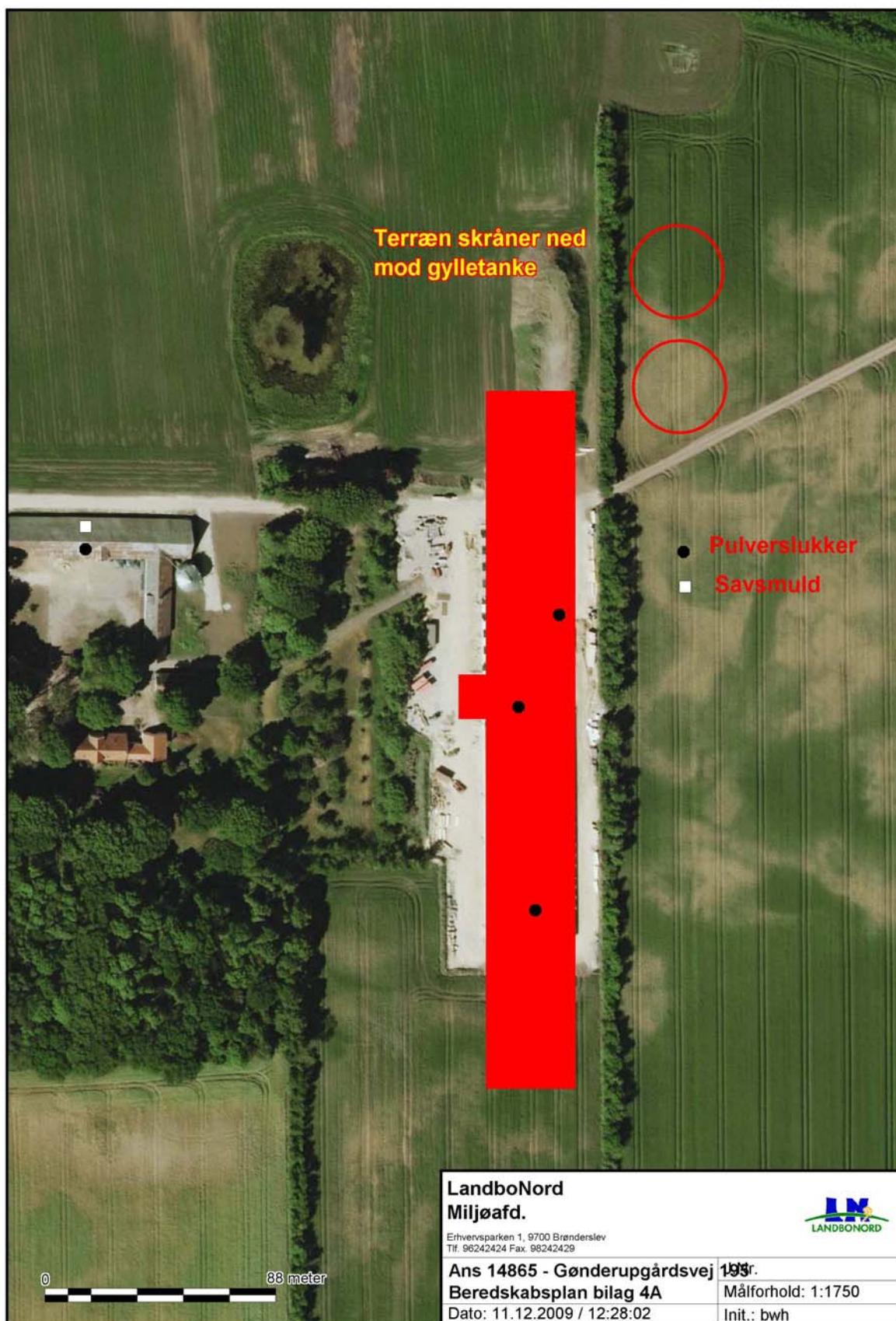
E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	i container ved 11 og 1.1.2	Kommunal ordning hver uge
Døde dyr	Smågrise i kølecontainer, større under kadaverkappe se bilag 2	DAKA
Landbrugsplast	-	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Papir/nylonsække	-	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Klinisk risikoaffald	I servicerum i stalden	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Emballage fra sprøjtemidler	I kemirum i 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Rester af sprøjtemidler	I kemirum 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Spildolie	I bygn. 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Oliefiltre	I bygn. 8	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Akkumulatorer	I bygn.	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Dæk	-	værksted
Jern/metal	Ved bygning 7	Produkthandler
Spraydåser	I bygning 8 eller ved servicerum i stalden	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Lysstofrør	I bygning 8 eller ved servicerum i stalden	Landbrugsordning ved Modtagestation Vendsyssel
Elektronisk affald		genbrugsplads
Andet		
Bemærkninger:		

F. Støjkilder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	hele året	nyt anlæg med multi-step funktion	ny stald
Foderanlæg	2-3 gange i døgnet	nyt anlæg	ny stald
Kompressor	efter behov		5
Gyllepumper	ca 30 min pr uge		I fortank
Dgl. Brug af traktor			
Flytning af grise mellem staldafsnit			
Transport af levende dyr			
Bemærkninger:			

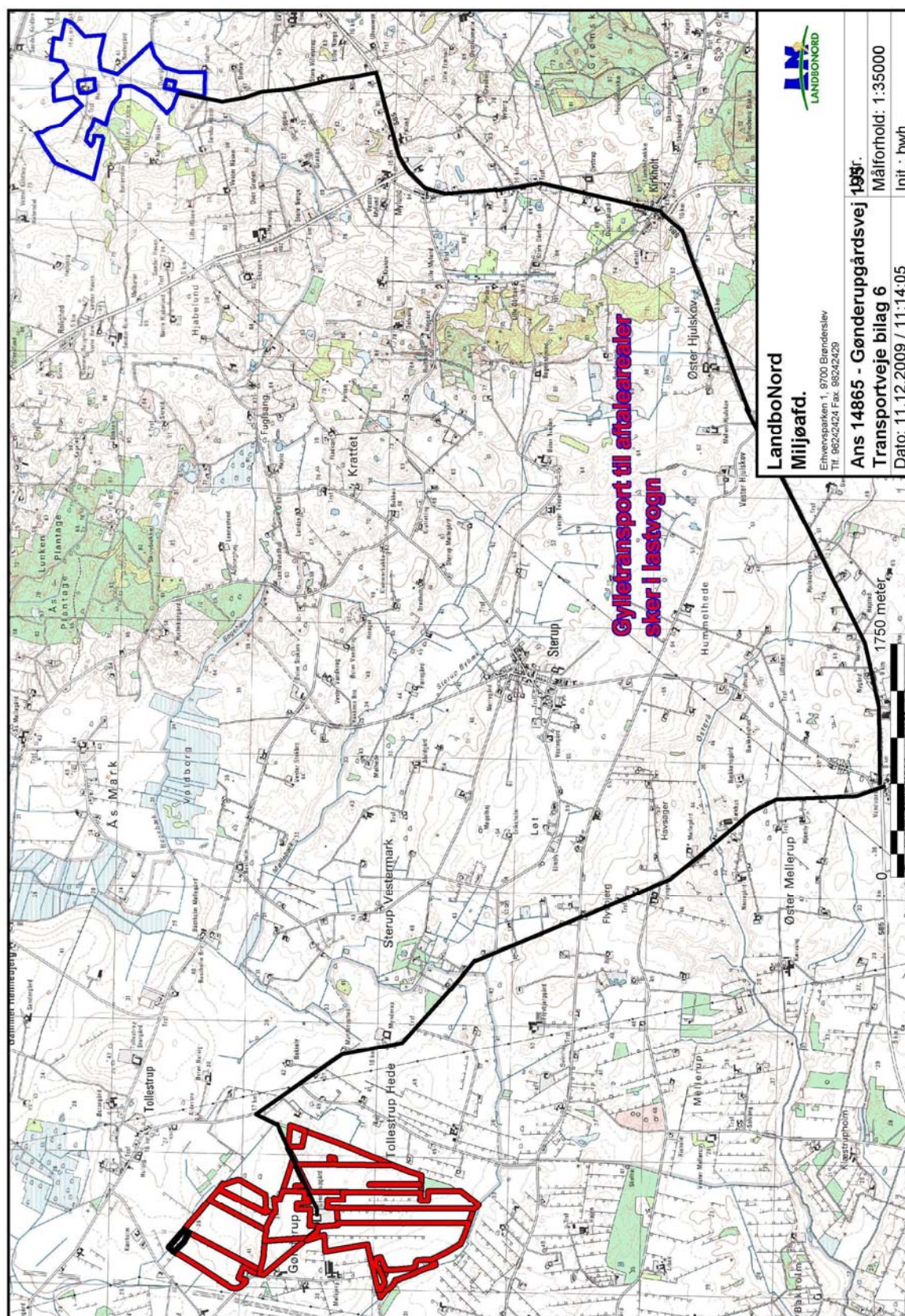
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen

Bilag 4. Transportveje

Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder**Internt notat
Teknik & Miljøområdet****Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse (tillæg til § 12)
Gønderupgårdvej 195**

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, men udvidelsen kan ikke adskilles fra den eksisterende produktion.

Nærmeste Natura 2000 område ligger 20 km fra husdyrbruget. Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og habitatbekendtgørelsen § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 6 indebærer, at der skal foretages en vurdering af, om den samlede ammoniakpåvirkning fra husdyrbruget risikerer at have en negativ effekt på bevaringsmålsætningen for habitatområdet. Endvidere skal kommunalbestyrelsen, jf. § 23, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, varetage følgende hensyn: Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 29, stk. 2, i en godkendelse efter § 11 eller § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i § 23, varetages.

Ved godkendelsen skal det endvidere sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Rubjerg Knude og Lønstrup Klint (Natura 2000 område 7), der ligger omkring 20 km nordvest for husdyrbruget.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Rubjerg Knude og Lønstrup Klint, der ligger omkring 20 km nordvest for udbringningsarealerne.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis*, spidssnudet frø *Rana arvalis* og løgfrø *Pelobates fuscus* samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af husdyrbruget har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om (beskytte) arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af Rød- og gullisten samt Bonn- og Bern-konventionen i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis* samt bæklampret *Lampetra planeri*.

Kommunen vurderer, at udvidelse af husdyrbruget har en neutral effekt for de nævnte liste arter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlede areal på 2.500 m².

• Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række plan forhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet

- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vurderes nærmere, hvis merbelastningen med ammoniak er over 0,5 kg N/ha per år eller der på eller tæt ved arealerne er registreret følgende:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter
- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

• Kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Der er ikke andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af husdyrbruget. Kommunen vurderer, at der ikke er en kumulativ effekt med hensyn til deposition af ammoniak i de nærliggende naturområder.

Det kan ikke udelukkes, at der med tiden sker forringelser af de nærliggende naturområder, hvis der kommer flere udvidelser af ejendomme indenfor 1000 meter af naturområderne.

• N-deposition

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 2.817 kg N/år i nudrift og 6.151 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en forøget fordampning af ammoniak fra stald og lager på 3.334 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Indenfor en radius på 1000 meter af husdyrbruget er der ikke registreret naturtyper omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, men flere moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU (2009) 13,5 kg N/ha per år.

Naturpunkt 1:

En § 3 mose, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år både som merdeposition og som samlede afsætning fra stald og lager (Tabel I). Den generelle baggrundsbelastning for området er 13,5 kg N/ha per år. Området er registreret som botanisk lokalitet, økologisk forbindelse og værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009. Området vurderes på denne baggrund, at have en middel målsætning. Naturtypen vurderes at have en tålegrænse på 17,5 – 22,5 kg N/ha per år. Den totale belastning af arealet (samlede afsætning fra stald og lager + baggrundsbelastning) vurderes ikke at overskride tålegrænsen for naturtypen.

En tilførsel på 0,1 kg N/ha per år må derfor betragtes som en uvæsentlig.

Naturpunkt 2:

En § 3 natureng, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Ved udvidelsen tilføres 0,2 kg N/ha per år både som merdeposition og som samlede afsætning fra stald og lager (Tabel I). Den generelle baggrundsbelastning for området er 13,5 kg N/ha per år. Området er registreret som økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. Området vurderes på denne baggrund, at have en middel målsætning. Naturtypen vurderes at have en tålegrænse på 12,5 – 17,5 kg N/ha per år. Den totale belastning af arealet (samlede afsætning fra stald og lager + baggrundsbelastning) vurderes ikke at overskride middeltålegrænsen for naturtypen.

En tilførsel på 0,2 kg N/ha per år må derfor betragtes som en uvæsentlig belastning.

Kommunen vurderer, at medbelastningen fra bedriften har en neutral effekt for de berørte arealer.

• Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsarealerne støder flere steder op til naturområder beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Kulturenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

• Stærkt skrående arealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen¹¹ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbs, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven¹² må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har konstateret, at ingen af udbringningsarealerne i ansøgningen skråner mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Husdyrbruget har ikke arealer indenfor områder udpeget som særlig værdifuldt naturområder, værdifuldt naturområde, økologiske forbindelser efter Kommuneplan 2009.

I områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelsen eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. I de særligt værdifulde naturområder skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I områder udpeget som værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Hjørring Bjerge, der ligger 16 km nord for husdyrbruget. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i

¹² § 3 i Naturbeskyttelsesloven

området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 15 km fra husdyrbruget.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

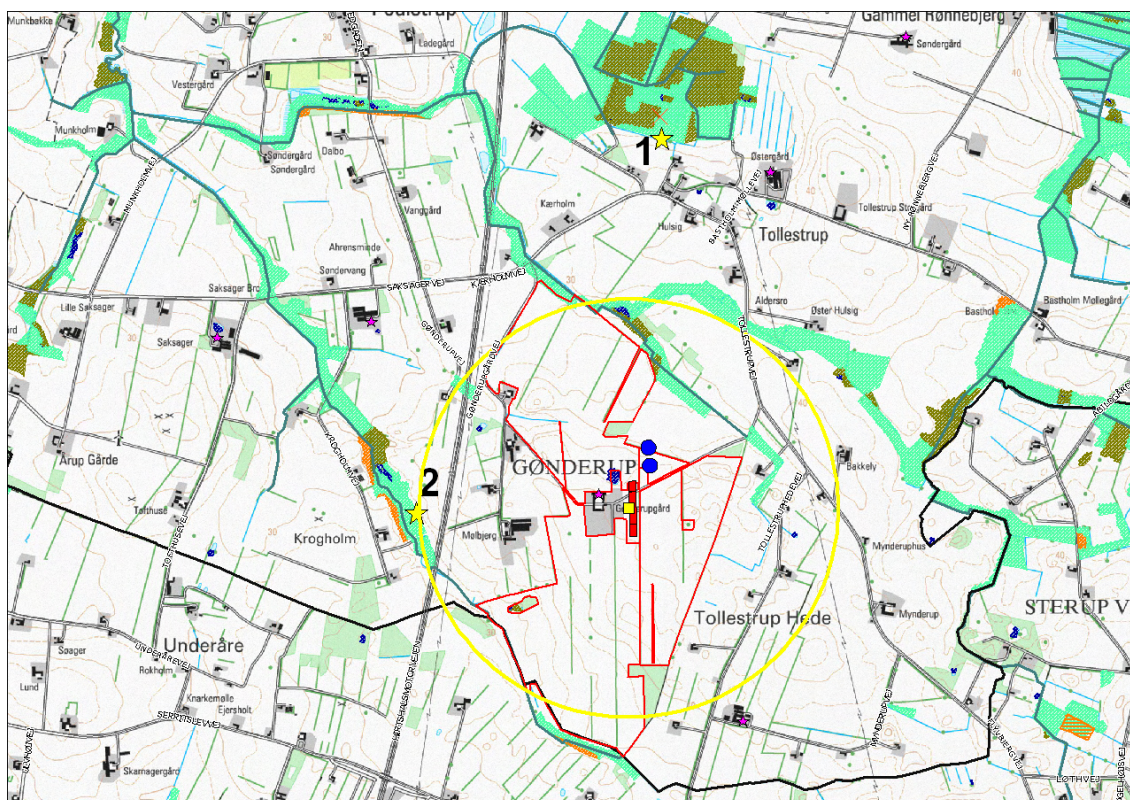
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Tabel I. Beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lager anlæg.

Naturpunkt	1	2
Naturtype	§ 3 Mose	§ 3 Natureng
Målsætning	Middel	Middel
Målsætningsmetode*	C	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	17,5 – 22,5	12,5 – 17,5
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	13,5	13,5
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	0,1	0,2
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	4,0	1,5
Samlede afsætning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	0,3
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	1630 - 1830	970 – 990
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	1420 – 1510	1080 - 1100
Omfattet af lov	Husdyrloven	Husdyrloven
	Naturbeskyttelsesloven	Naturbeskyttelsesloven
Afgørelse efter lov	Husdyrloven	Husdyrloven
	Naturbeskyttelsesloven	Naturbeskyttelsesloven
Besigtigede (dato)		
Planstatus	Værdifuldt naturområde	
	Økologisk forbindelse	Økologisk forbindelse

* Målsætningen er beregnet ud fra metode C) der er foretaget ud fra luftfoto og eksisterende viden.

Figur 1. Husdyrbrugets (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring husdyrbruget.

Bilag 6. Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 14**Natura 2000-områder i Kattegat, Ålborg Bugt nordlige del**

I forhold til udpegningsgrundlagene for de berørte områder vurderes følgende at kunne blive påvirket af en øget tilførsel af kvælstof og fosfor.

Odder og spættet sæl

- Fødegrundlaget (fisk) kan mindskes som følge af iltsvind.

Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, større lavvandede bugter og vige, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter der koloniserer mudder og sand:

- Ændringer i næringsstofindhold kan ændre artssammensætningen og størrelse og udbredelse af bundflora og bundfauna og dermed tilstanden af naturtypen.

Ynglende liste I-arter:

- Splitterne, havterne, dværgterne: Fødegrundlaget (fisk) kan mindskes som følge af øget kvælstoftilførsel og iltsvind.

Trækfugle:

- Edderfugl, sortand, fløjsand, bjergand: Fødegrundlaget (primært snegle og muslinger) kan mindskes som følge af iltsvind.
- Gravand: Fødegrundlaget (dyndsnegle på mudder- og sandflader) kan mindskes som følge af tilgroning eller iltsvind.
- Hjejle og almindelig Ryle: Fødegrundlaget (krebsdyr på lavt vand) kan mindskes som følge af iltsvind.
- Sangsvane, pibesvane, lysbuget knortegås: Fødegrundlaget (bundvegetation) kan mindskes som følge af iltsvind og skygning.

Udpegningsgrundlagene**EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 2**

Ålborg Bugt, nordlige del

SPA 2 Ålborg Bugt, nordlige del			
Pibesvane			T
Sangsvane			T
Hjejle			T
Almindelig ryle		Y	T
Splitterne		Y	
Havterne		Y	
Dværgterne		Y	
	Lysbuget knortegås		T
	Gravand		T
	Bjergand		T
	Edderfugl		T
	Sortand		T
	Fløjlsand		T

EF-Habitatområde nr. 14

Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord

Nr.	Habitatområde	Kode	Udpegningsgrundlag
14	Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord	1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)
		1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
		1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
		1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
		1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
		1903	Mygblomst (<i>Liparis loeselii</i>)
		1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
		1130	Flodmundinger
		1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
		1150	*Kystlaguner og strandsøer
		1160	Større lavvandede bugter og vige
		1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
		1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
		1330	Strandenge
		2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
		2120	Hvide klitter og vandremiler
		2130	*Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværlit)
		2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
		2180	Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
		2190	Fugtige klitlavninger
		2250	*Kystklitter med enebær
		3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
		4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
		5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
		6120	*Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
		6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (*vigtige orkidélokalteter)
		6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
		7230	Rigkær
		9110	Bøgeskove på morbund uden kristtorn
		9130	Bøgeskove på muldbund
		9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
		9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
		91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld